

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Regenboog te TESSENDERLO

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26302

Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Regenboog

Directeur Hanne Jacobs, Gerd Beckers

Adres Stationsstraat 5 - 3980 TESSENDERLO

Telefoon 013-66.17.43

Fax 013-67.73.24

E-mail directie@regenboogtessenderlo.be

Website www.regenboogtessenderlo.be

Bestuur van de instelling vzw Kath.Basisonderwijs Tessenderlo

Adres Kerkstraat 4_E - 3980 TESSENDERLO

Scholengemeenschap Kath.Basisonderwijs Tessenderlo

Adres Kerkstraat 4_E - 3980 TESSENDERLO

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016; 15-11-2016; 16-11-2016; 17-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 16-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan PANHUYSSEN

Teamleden Marian TEERLINCK, Anne VANWELDEN

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs 'De Regenboog' gelegen in het centrum van Tessenderlo. Deze school ligt op een complexe campus waar ook een autonome kleuterschool, een autonome lagere school en een middenschool voor gewoon onderwijs deel van uitmaken. De Regenboog behoort tot de scholengemeenschap 'Katholiek Basisonderwijs Tessenderlo'. Het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) bracht voor deze school wijzigingen in de schoolpopulatie en -organisatie met zich mee. Sinds 1 september 2015 organiseert dit schoolteam kleuter- en lager onderwijs voor leerlingen met een autismespectrumstoornis (type 9), maar het heeft een jarenlange ervaring in de begeleiding van leerlingen met deze opvoedings- en onderwijsbehoeften. Daarnaast organiseert het schoolteam lager onderwijs van het type basisaanbod. Hier zitten de eigen leerlingen met een voormalig type 1- of type 8-attest. In dit type zijn er ook nieuwe leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar is in een school voor gewoon lager onderwijs. Ook ondersteunt het schoolteam een aantal leerlingen in het geïntegreerd onderwijs (GON). Het schoolbestuur kiest ervoor om de schoolleiding toe te vertrouwen aan een pedagogisch en een administratief-financieel directeur. In de praktijk behartigt vooral de pedagogisch directeur de dagelijkse schoolorganisatie. Het schoolbestuur stelde haar voor het tweede jaar als directeur aan. Ze was voorheen een aantal jaren werkzaam in het schoolteam. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 7 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden 'wiskundige initiatie / wiskunde' en 'wereldoriëntatie' de ontwikkelingsdoelen volgens het cyclische proces van handelingsplanning na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsorganisatie en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen toont aan dat het proces van handelingsplanning voor de beide leergebieden in de focus aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Het schoolteam vertrekt vanuit een gedragen visie op functioneel leren om haar onderwijs in beide leergebieden vorm te geven. De visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen zijn voor het schoolteam wegwijzers in het hele proces van handelingsplanning.

Voor het leergebied wiskunde brengt het multidisciplinaire team de beginsituatie van elke individuele leerling systematisch in kaart. De multidisciplinaire klassenraad wendt de externe en interne informatie aan om de doelenselectie en de verdeling van de additionele hulp te onderbouwen. Om in te spelen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen selecteren de teamleden doelen uit het schooleigen doelenkader. Het schoolteam hanteert deze doelenlijst gericht voor een evenwichtige doelenselectie en voor de bewaking van de graduele opbouw in het aanbod. In het mini-team maken de teamleden afspraken over de voorbereiding van een functioneel rekenaanbod. Ze kunnen hierbij terugvallen op de bestaande ortho-didactische schoolafspraken. De klaspraktijken vertonen een evenwichtig aanbod in de verschillende domeinen van dit leergebied. De teamleden hanteren hierbij veel concrete materialen, streven naar levensechte leercontexten en hanteren sterk activerende werkvormen. In de kleuterafdeling krijgen kleuters eerder beperkt kansen om te experimenteren en te exploreren als basis voor hun ontwikkeling.

Op basis van gevarieerde evaluatievormen brengt het schoolteam de vorderingen, de stilstand of de terugvallen van elke individuele leerling duidelijk in kaart. De evaluatie koppelt terug op de eerder geselecteerde doelen en geeft richting aan een nieuwe beginsituatiebepaling.

Voor de beginsituatiebepaling van het leergebied wereldoriëntatie baseren de teamleden zich vooral op de aanwezige informatie in de schooleigen plannings- en opvolgingsdocumenten. Hierdoor hebben ze een duidelijk zicht op de eerder nagestreefde doelen, de behandelde thema's en de aangeboden leerinhouden. De teamleden benutten de interesses van de leerlingen eerder weinig als startpunt voor het wereldoriënterend onderwijs. Het schoolteam selecteert doelen uit het schooleigen doelenkader op maat van de klasgroep en heeft hierbij aandacht voor de horizontale samenhang met andere leergebieden. Een tweejarige cyclus met vaste thema's geeft richting aan het aanbod. Voor de kleuters en de jongste kinderen van de lagere school sluit de themakeuze eerder weinig aan bij hun leef- en belevingswereld. In het teamoverleg stemmen de leerkrachten hun inhouden op elkaar af, wisselen ze materialen uit en plannen ze eventuele klasoverschrijdende activiteiten. In de uitvoering hebben de teamleden aandacht voor de verschillende domeinen van het leergebied. Ze realiseren activerend wereldoriënterend onderwijs. In de meeste klassen is een hoge leerlingenactiviteit en een intense betrokkenheid waarneembaar. Op basis van een rijke variatie aan evaluatievormen gaat het schoolteam na of de leerlingen de nagestreefde doelstellingen hebben bereikt.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsorganisatie maakt duidelijk dat de inrichting van uren 'algemene sociale vorming' (ASV) de teamleden kansen geeft om inhouden uit verschillende leergebieden met elkaar te verbinden. Waar mogelijk geven de leerkrachten van de type 9-afdeling les aan de groep en voorzien ze individuele leertrajecten waar nodig. In het schoolteam leeft een grote bezorgdheid over de talrijke infrastructurele problemen die een optimale schoolorganisatie belemmeren.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding toont aan dat het schoolteam hieraan veel belang hecht. De teamleden getuigen van een respectvolle omgang met de leerling en z'n context. Op schoolniveau ontbreekt echter een algemene gedragen visie op de sociale en emotionele begeleiding. Hierdoor voert het schoolteam een beleid vanuit onduidelijke doelstellingen, beperkte afspraken, minimale procedures en structuren. Weliswaar compenseren de sterke pedagogisch-didactische kwaliteiten van de meeste teamleden dit hiaat gedeeltelijk in de klaswerking. Ook hier loopt het schoolteam tegen de grenzen van een ontoereikende infrastructuur aan.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de pedagogisch directeur, de onderwijscoördinator en de orthopedagogen het beleidsteam van de school vormen. De teamleden appreciëren hen voor hun laagdrempelige houding en hun praktijkgerichte ondersteuning. Het beleidsteam voert een schoolbeleid op basis van een transparant beleidsplan. Bij de implementatie van vernieuwingsprocessen zorgt het beleidsteam voor gerichte aansturing, coaching en opvolging van alle teamleden. Deze aanpak resulteert in zichtbare en positieve effecten op de klasvloer. Het schoolteam heeft alle noodzakelijke structuren om een vlotte informatiedoorstroming te verzekeren, voldoende overlegkansen te creëren en een participatieve besluitvorming te ondersteunen.

Het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet niet. Enkele tijdelijke lokalen beantwoorden nauwelijks aan de hedendaagse minimale comfortvoorwaarden en bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. Het schoolbeleid wendt de gegevens die het verzamelt via de wettelijke participatieorganen en de interne rondgang onvoldoende aan om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en bij te sturen. De huidige turninfrastructuur voldoet niet, heeft een negatief effect op de aanwending van de onderwijstijd en speelt onvoldoende in op de noden van de doelgroepen.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en de 'overige erkenningsvoorwaarden'. De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het schoolbeleid alle redelijke en haalbare middelen zal inzetten om de tekorten weg te werken binnen de vooropgestelde termijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type basisaanbod - lager onderwijs

wereldoriëntatie, wiskunde

type 9 - kleuteronderwijs

wereldoriëntatie, wiskundige initiatie

type 9 - lager onderwijs

wereldoriëntatie, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Wiskunde in type basisaanbod en type 9 - lager onderwijs, wiskundige initiatie in type 9 - kleuteronderwijs

Voldoet

Het cyclische proces van handelingsplanning leidt voor het leergebied 'wiskundige initiatie / wiskunde' in voldoende mate tot een gericht selecteren en nastreven van ontwikkelingsdoelen. Het multidisciplinaire team brengt op basis van interne en externe gegevens de beginsituatie van elke individuele leerling systematisch in kaart. De teamleden selecteren doelen op maat van de groep en/of de individuele leerling. Ze beogen hierbij een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie van elke leerling. Het schoolteam slaagt erin haar onderwijs op maat van de groep voor te bereiden en uit te voeren. De evaluatiepraktijk koppelt terug naar de geselecteerde doelen en vormt het uitgangspunt voor de volgende cyclus van handelingsplanning.

Visieontwikkeling De visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen vormen het fundament voor de visies die het schoolteam ontwikkelde over verschillende aspecten van het wiskundeonderwijs. De teamleden leggen hierbij vooral de klemtoon op het belang van 'betekenisvol leren'. Dit gedragen uitgangspunt geeft de teamleden zichtbaar richting doorheen het hele cyclische proces van handelingsplanning.

Beginsituatiebepaling Voor de beeldvorming van nieuwe leerlingen baseert het schoolteam zich op de gegevens uit het intakegesprek, het inschrijvingsverslag, externe onderzoeken en informatie van de vorige school. De bijzondere leermeesters individueel onderwijs (BLIO) en de therapeuten nemen bijkomend een aantal diagnostische tests af. De teamleden koppelen de beginsituatiebepaling voor wiskunde sterk aan de motorische ontwikkeling van de leerling.

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Voor de doorstromers vormt de eindevaluatie van het vorige schooljaar het uitgangspunt. De teamleden hebben een duidelijk zicht op het eerder afgelegde leertraject van elke individuele leerling binnen alle domeinen van dit leergebied.

De teamleden wenden de informatie uit het leerlingvolgsysteem minimaal aan voor het bepalen van de beginsituatie. De resultaten zijn evenmin de enige richtinggevende norm voor hun verdere aanpak. Ze gebruiken het leerlingvolgsysteem vooral voor het vervullen van hun maatschappelijke opdracht in het kader van het M-decreet. Het is voor hen een informatiebron voor leerlingen die mogelijk terugstromen naar het gewoon onderwijs.

Tijdens de multidisciplinaire beeldvormingsklassenraad bespreken de teamleden alle verzamelde informatie die ook de doelenselectie en de verdeling van de additionele hulp onderbouwen. In de multidisciplinaire tussentijdse en eindklassenraad actualiseert het schoolteam de beginsituatie en evalueert het de doelenselectie, de aanpak en de evolutie van elke leerling.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Om in te spelen op de noden van de leerlingen ontwikkelden de teamleden een doelenkader dat ze op de decretale ontwikkelingsdoelen type 1 en 8 hebben geënt. Voor de leerlingen die zich voorbereiden op hun oriëntatie naar de A-stroom van het secundair onderwijs selecteert het schoolteam eindtermen. De kinesitherapeuten baseren zich voor de doelenselectie vooral op de zelf ontwikkelde groeilijnen voor aspecten van de ruimtelijke oriëntatie.

In het groepswerkplan selecteren de teamleden enerzijds doelen voor een langere termijn. Het schooleigen doelenkader helpt hen de graduele opbouw van het aanbod te bewaken. Anderzijds kiezen ze ook focusdoelen voor een afgebakende kortere periode. Hierbij komen de verschillende domeinen van het leergebied evenwichtig aan bod. De teamleden gaan bewust om met deze focusdoelen om een functioneel wiskundig aanbod voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren. In de doelenselectie hebben de teamleden eveneens aandacht voor strategieën, probleemoplossende vaardigheden en attitudes. Ze streven ook doelbewust de horizontale samenhang met andere leergebieden na. Op verschillende momenten in het leerproces verduidelijken de teamleden de geselecteerde doelen aan de leerlingen.

De leerkrachten leggen vooral de klemtoon op de groepswerkplanning. De individuele handelingsplanning vertrouwt het schoolteam bijna eenzijdig toe aan de additionele hulpverleners waardoor kansen blijven liggen om het individuele maatwerk ook klasintern nog meer vorm te geven. Voor leerlingen met een uitgesproken rekenstoornis selecteert de BLIO aangepaste doelen in een individueel dyscalculieplan.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

In het mini-team maken de teamleden afspraken over de voorbereiding van een functioneel rekenaanbod voor de leerlingen. Ze kunnen hierbij terugvallen op heel wat ortho-didactische afspraken die het schoolteam maakte om een gelijkgerichte aanpak te bevorderen. Ze zoeken gevarieerde, concrete en aangepaste materialen die het handelend leren stimuleren. Het schoolteam ontwikkelde een persoonlijk groeiboekje voor elke leerling. Hierin kunnen de leerlingen inzichten uit het domein 'meten' in hun persoonlijk ontwikkelingsstraject integreren. De teamleden leven de afspraak na om de referentiematen voor het meetonderwijs te visualiseren en te integreren in hun klaspraktijk.

Voor de teamleden vormen de individuele zorgvragen en de groepsnoden het uitgangspunt om in de multidisciplinaire klassenraad de beschikbare additionele hulp te verdelen. Het beleidsteam volgt dit mee op en heeft een permanent zicht op alle vormen van pré-teaching, co-teaching en externe differentiatie die het schoolteam inzet. Hierbij hebben de teamleden aandacht voor zowel preventieve als remediërende interventies. De sterke aandacht voor de diverse aspecten van ruimtelijke oriëntatie als fundament voor wiskundeonderwijs is een verworvenheid van de meeste teamleden.

De teamleden ondersteunen hun handelingsplanning met een uitgebreide administratie. De informatie is echter vaak versnipperd aanwezig en enkele documenten vertonen inhoudelijke overeenkomsten. Ofschoon de teamleden loyaal de aanwezige registratie- en voorbereidingsystemen respecteren, boet de efficiëntie van de administratieve voorbereiding aan kracht in. Het schoolteam is zich hiervan bewust en heeft de digitalisering van de handelingsplanning in het prioriteitenplan opgenomen.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak

Aanbod op maat

Organisatie op maat

Actief leren

Klasmanagement

Methodiek en werkvormen

Samenhang realiseren

De teamleden slagen erin een veilig leerklimaat in de klassen te realiseren. Ze voorzien voldoende lestijden voor dit leergebied en wenden de leertijd voor wiskunde efficiënt aan. Ze hanteren hierbij concrete materialen, streven naar levensechte leercontexten en hanteren sterk activerende werkvormen. Mede hierdoor is er in de meeste klassen sprake van een hoge leerlingenactiviteit en een intense betrokkenheid.

In de klaspraktijk krijgen het meten en metend rekenen heel wat aandacht. De meeste teamleden geven de leerlingen de kans om de wiskundige bewerkingen in reële situaties in te oefenen. Hiermee maken vele teamleden de schoolvisie op functioneel wiskundeonderwijs waar. Ook realiseert het schoolteam in hun klaspraktijk de horizontale samenhang met vele aspecten van andere leergebieden waarbij 'leren leren' heel wat aandacht krijgt. De meeste teamleden hanteren een mediërende onderwijsstijl waarbij kinderen tijd krijgen om te reflecteren over hun leerproces. Verschillende teamleden geven hierbij effectieve feedback.

Het schoolbeleid zet de interne expertise doelgericht in om het kleuteronderwijs uit te bouwen. Om organisatorische redenen kiest het ervoor om de kleuterwerking te combineren met een speelleerwerking. In hun zorg om aan de opvoedings- en ondersteuningsbehoeften van zowel de jongste kleuters als de leerlingen uit de speelleerwerking tegemoet te komen, bieden de teamleden afgebakende wiskundige activiteiten aan. Hierdoor is het aanbod sterk gericht op de technische aspecten van de ontwikkeling en minder op het experimenteren en exploreren in diverse speelleersituaties. Het schoolteam reflecteerde in mindere mate over een krachtige leeromgeving met uitdagende materialen om een geïntegreerde kleuterwerking uit te bouwen.

Evaluatiefase

Visie en afspraken

Systeem of instrument

Gelinkt aan

doelen/diagnostisch

Valide

Betrouwbaar

Evenwichtig en representatief

Procevaluatie

Rapportering

Op basis van gevarieerde evaluatievormen brengt het schoolteam de evolutie van elke individuele leerling in kaart. De teamleden stemmen hun evaluatie af op de geselecteerde doelen. Het schoolteam brengt de vorderingen, de stagnaties en de regressies van elke individuele leerling duidelijk in kaart. Het individueel leerlingendossier geeft gedetailleerd zicht op de sterke en zwakke kanten binnen de verschillende domeinen van dit leergebied. De evaluatie is richtinggevend voor een nieuwe beginsituatiebepaling.

Drie keer per jaar rapporteert het schoolteam schriftelijk aan de ouders en bespreekt dit tijdens het oudercontact. De verschillende domeinen komen in de rapportering uitgebreid aan bod.

Deskundigheidsbevordering Het hele schoolteam doorliep een doordacht professionaliseringstraject om het wiskundeonderwijs te optimaliseren. Dit parcours illustreert de aandacht voor visieontwikkeling, intense vorming van enkele ankerfiguren, graduele invoering, gerichte coaching op de klasvloer, aandacht voor leren van elkaar en voortdurende evaluatie. Dit vormingstraject ondersteunde de teamleden in alle fasen van de handelingsplanning en is een voorbeeld van goede praktijk. Ook na de afronding van dit implementatieproces blijft het schoolteam alert om het wiskundeonderwijs een passende plaats te geven in de begeleiding van nieuwe personeelsleden.

3.1.1.2 Wereldoriëntatie in type basisaanbod en type 9 - lager onderwijs, wereldoriëntatie in type 9 - kleuteronderwijs

Voldoet

Het cyclische proces van handelingsplanning leidt voor het leergebied 'wereldoriëntatie' in voldoende mate tot een gericht selecteren en nastreven van ontwikkelingsdoelen. De schooleigen en functionele planningsinstrumenten ondersteunen de teamleden om op basis van een doordachte doelenselectie een passend aanbod voor te bereiden en uit te voeren. De teamleden streven hierbij een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie na. Met de evaluatie van de geselecteerde doelen brengen de teamleden de vorderingen van de leerlingen in kaart.

Visieontwikkeling In het verleden vertrokken de afdelingen vanuit een eigen zienswijze op dit leergebied. Vandaag heeft het schoolteam een duidelijke meer gelijkgerichte kijk op het leergebied die uitgaat van de visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. In het schoolteam vindt momenteel een kruisbestuiving plaats tussen alle aanwezige doelgroepen. Vanuit een complementaire kijk willen de teamleden de functionaliteit van het wereldoriënterend onderwijs vergroten, zonder daarbij het cognitief aanbod te minimaliseren. Daarbij stellen de teamleden de horizontale samenhang met andere leergebieden voortdurend voorop.

Beginsituatiebepaling Voor de beginsituatiebepaling van leerlingen die al langer in de school aanwezig zijn, hebben de teamleden een duidelijk zicht op de eerder nagestreefde doelen, de behandelde thema's en de aangeboden leerinhouden. Ze vinden deze informatie in de groepswerkplannen met themadossiers die de leerkrachten aan elkaar doorgeven. In het individuele leerlingendossier geven de evaluatiefiches van de voorbije thema's hierop eveneens een duidelijk zicht. De inbreng van de leerlingen bij de themakeuze is eerder beperkt. Verschillende leerkrachten geven de leerlingen wel kansen om een inbreng te doen bij de uitwerking van de schoolthema's. De beginsituatiebepaling van nieuwe leerlingen is breed, maar eerder oppervlakkig. Bij de intake peilt het schoolteam slechts beperkt naar de leefwereld, de interesses, de hobby's of de vrijetijdsinvulling van de leerlingen. De teamleden benutten de positieve kindkenmerken eerder weinig als startpunt voor het wereldoriënterend onderwijs. Het schoolteam laat nog kansen liggen om de ouders als partners een bijdrage te laten leveren aan de verschillende fasen van de handelingsplanning.

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Doelenselectiefase <i>Selectie ontwikkelingsdoelen</i> <i>Leerlingenkenmerken</i> <i>Op maat</i> <i>Harmonische ontwikkeling en optimale integratie</i> <i>Evenwichtig aanbod</i> <i>Doelenkaders</i> <i>Multidisciplinair overleg</i>	Het schoolteam ontwikkelde verschillende doelenkaders die ze op de decretale ontwikkelingsdoelen baseerden. Momenteel onderzoekt de werkgroep wereldoriëntatie de mogelijkheid om deze doelenlijsten op elkaar af te stemmen tot een praktisch werkinstrument voor alle teamleden. In elk themadossier selecteert het schoolteam doelen uit een schooleigen doelenkader op maat van de klasgroep. Een doelenselectie op maat van de individuele leerling is heel beperkt aanwezig. Het themadossier geeft enerzijds transparantie over de graduele opbouw van de doelen in het thema. Anderzijds selecteren de teamleden ook doelen uit andere leergebieden. Verschillende teamleden expliciteren op diverse wijze de geselecteerde doelen aan de leerlingen met het oog op het verhogen van de leerwinst en als voorbereiding op de evaluatie. Het schoolteam gebruikt de schooleigen doelenkaders ook om de nagestreefde doelen per leerling in kaart te brengen. Deze reflectie geeft vooral aanleiding tot de inhoudelijke verdieping van het wereldoriënterend onderwijs en is meer dan een louter turfinstrument.
Vorbereidingsfase <i>Planning</i> <i>Multidisciplinair</i> <i>Groeperingsvorm</i> <i>Infrastructuur en uitrusting</i>	Het schoolteam organiseert een werkgroep wereldoriëntatie om de handelingsplanmatige aanpak van dit leergebied te optimaliseren. Deze teamleden werken vooral de instrumenten uit die de handelingsplanning ondersteunen en betrekken de teamleden in een gezamenlijk reflectieproces. Het themadossier geeft de teamleden houvast en richting om een passend aanbod voor te bereiden. In het teamoverleg stemmen de leerkrachten hun inhouden op elkaar af, wisselen ze materialen uit en plannen ze eventuele klasoverschrijdende activiteiten. Om een passend aanbod voor te bereiden, beschikken de leerkrachten over verschillende onderwijsleerpakketten die ze als bronnenmateriaal hanteren. Het schoolteam maakte geen afspraken over de visualisering van ondersteunende tijd- en ruimtekaders of het functioneel gebruik ervan. Exemplarisch is dat verschillende verjaardagskalenders geen verband hebben met de tijd. Het schoolteam kiest ervoor om een tweejarige cyclus met vaste thema's te organiseren. Met de keuze voor brede thema's willen de teamleden de verschillende domeinen van het leergebied bestrijken. Deze thema's lopen over enkele weken, maar de planning vormt geen dwingend keurslijf. Op die manier slagen enkele leerkrachten erin om aanvullende thema's op maat van hun groep te behandelen. Voor de kleuters en de jongste kinderen van de lagere school sluit de themakeuze eerder weinig aan bij hun leef- en belevingswereld. Voor hen bestrijkt het thema ook een te lange periode, waardoor er kansen blijven liggen om meer variatie in het aanbod aan te brengen. Ook voor dit leergebied laten de teamleden kansen liggen om binnen de themawerking de klashoeken te verrijken.

Uitvoeringsfase	Het schoolteam heeft aandacht om de verschillende domeinen van het leergebied aan bod te laten komen. Ze hebben hierbij ook aandacht voor vaardigheden en attitudes. Het hele aanbod is gericht op transfer om zo veel mogelijk leerlingen maatschappelijk weerbaar te maken.
<i>Planmatige aanpak</i>	
<i>Aanbod op maat</i>	
<i>Organisatie op maat</i>	
<i>Actief leren</i>	
<i>Klasmanagement</i>	Mede onder impuls van de werking gelijke onderwijskansen (GOK) zette het schoolteam in op activerend onderwijs door middel van coöperatieve werkvormen. Verschillende teamleden integreren ICT in de lessen en maken gericht gebruik van een digitaal bord. Voor moeilijk lezende leerlingen gaan verschillende teamleden op zoek naar aangepaste themateksten.
<i>Methodiek en werkvormen</i>	Door de uitgesproken keuze voor de themawerking hebben de teamleden bij de oudere leerlingen minder aandacht voor het cursorische aspect van het aanbod. Het schoolteam is er zich van bewust dat de actualiteit nog weinig gestructureerd aan bod komt. De klasbeelden bevestigen dit. De leerkrachten van de eindklassen hebben klasoverschrijdend aandacht voor de relationele en seksuele vorming van de leerlingen. Door de organisatie van een infoavond betrekken ze hierbij ook de ouders. De aandacht voor preventie van middelengebruik is eerder beperkt aanwezig.
<i>Samenhang realiseren</i>	
Evaluatiefase	Per thema evalueren zowel de leerlingen als de leerkracht enkele hoofddoelstellingen. Deze evaluatie koppelt rechtstreeks terug naar de geselecteerde doelen in het themadossier. Om hun oordeel te onderbouwen, hanteren de teamleden een rijke variatie aan evaluatievormen. Vooral in de klassen met oudere leerlingen hebben vormen van zelfevaluatie nog groeikansen. De evaluatie ondersteunt een nieuwe beginsituatiebepaling en geeft aanleiding tot een nieuwe cyclus van handelingsplanning.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	
<i>Evenwichtig en representatief</i>	Het schoolteam heeft het denkproces over en de uitwerking van een passende rapporteringswijze voor wereldoriëntatie in het prioriteitenplan opgenomen. De teamleden reflecteerden eerder beperkt over de zinvolheid en de functionaliteit van de uitgebreide registratie en opvolging van alle nagestreefde doelen.
<i>Procesevaluatie</i>	
<i>Rapportering</i>	

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het schoolteam kent heel wat zorgen en frustraties in verband met de infrastructuur. Jaarlijks moet het zoeken om de verschillende doelgroepen zo goed mogelijk te huisvesten. Het gebeurt dat personeelsleden door omstandigheden verschillende keren van klaslokaal moeten verhuizen. De infrastructuur nodigt niet uit om 'samen' school te maken. De therapielokalen zijn her en der verspreid met als gevolg dat er heel wat onderwijstijd verloren gaat als leerlingen zich van hun klas naar het therapielokaal moeten begeven. Het schoolteam toont de nodige flexibiliteit om lokalen te delen, te verhuizen en doelgroepen te bundelen. De overgangsmomenten verlopen vaak hectisch. Dit komt omdat een heleboel leerlingen (van de andere scholen op de campus) gelijktijdig door dezelfde smalle gangen moeten voor en na de speeltijdmomenten. De werk- en leercondities, nodig om leerlingen met specifieke onderwijs- en opvoedingsnoden in een veilige en gestructureerde omgeving onderwijs op maat aan te bieden, zijn in een aantal gevallen onvoldoende vervuld. Twee klascontainers zijn duidelijk verouderd. Het thermisch comfort is niet overal verzekerd en een klaslokaal is, wat de oppervlakte betreft, niet aangepast aan de onderwijsbehoeften van de doelgroep.

Het schoolbestuur leverde inspanningen om een aantal nieuwe klaslokalen en een personeelslokaal te voorzien. Het kan ook aantonen dat het verdere inspanningen levert om tegemoet te komen aan een aantal noden. Het schoolbestuur bezorgt hiervoor volgende gegevens met bijhorende bouwdoossier AGION-nummers. De optimalisering van de onderwijsinfrastructuur ging enkele jaren geleden van start en kent een vervolgtraject vanaf 2017.

Regenboog zolder individuele lokalen

V.23682

Regenboog zolder sanitair

V.23771

Regenboog zolder extra lokalen

V.23686

Regenboog buitenschrijnwerk

V.23691

Er staat ook een masterplan campus centrum (V.6128) ingediend door de RvB sinds april 2003 waarvan het bestuur rekent op een uitvoering tegen 2020.

De opmerking uit de vorige doorlichting wat betreft de turnzaal blijft gelden. De lessen lichamelijke opvoeding gaan momenteel door in drie verschillende zalen. Van de ruime en comfortabele turnzaal gelegen op de campus kunnen de leerlingen weinig gebruik maken wegens bezetting door klasgroepen van de andere basisschool op de campus. De kleine turnzaal is enkel geschikt voor jonge leerlingen en voor bepaalde activiteiten met klein materiaal. De andere turnzaal waar de school deels gebruik van maakt, ligt op twintig minuten wandelafstand. Dit brengt met zich mee dat de leerlingen een volledige lestijd verliezen aan heen- en weer stappen en zich omkleden.

Uit verslagen van verschillende overlegorganen blijkt dat het onderhoud en de veiligheid op het domein 't Hofke zorgen baart. Ook de problematiek omtrent de turnzalen werd meerdere keren besproken. Een constructieve en duidelijke wederzijdse communicatie tussen betrokken bestuursleden en het schoolteam dringt zich op. De opmerking uit het vorige doorlichtingsverslag kan bijgevolg volledig herhaald worden: 'reflecteren, communiceren en samenwerken met de scholen gelegen op de campus'. Dit om het risicobeheersingsbeleid van de buitengewone schoolwerking te optimaliseren.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne vanwege het feit dat in een aantal klassen het thermisch comfort onvoldoende verzekerd is. Het schoolbeleid moet de gegevens die het verzamelt via de interne rondgang voldoende aanwenden om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en bij te sturen. Dit wat betreft het onderhoud en de veiligheid op het domein 't Hofke. Het schoolbeleid moet een oplossing voorzien voor een turnlocatie waarbij het rekening houdt met de noden van de doelgroepen én met het respecteren van de onderwijstijd.

Volgens de verkregen informatie engageert het schoolbestuur zich om binnenkort nieuwe lokalen te realiseren waardoor een aantal noden zullen weggewerkt worden. In tussentijd is het de opdracht voor de school om de kwaliteit op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequent te bewaken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja

• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** Vanuit een uitgesproken visie op de onderwijsorganisatie maakt het schoolteam een aantal duidelijke keuzes. De intentie van de teamleden om de horizontale samenhang met andere leergebieden waar mogelijk na te streven, blijkt ook uit de organisatie van de leergebieden. De teamleden programmeren bewust uren ‘algemene sociale vorming’ (ASV). Ze gebruiken de term ASV als vlag voor een lading die bestaat uit een aanbod met inhoud uit verschillende leergebieden. Door meer leergebiedoverschrijdend les te geven, beogen de teamleden de transfer van het geleerde in diverse leer- en leefcontexten. De teamleden van de type 9-afdeling organiseren hun onderwijs zo veel mogelijk als een groepsactiviteit. Hiermee willen ze de leerlingen kansen bieden om hun sociale vaardigheden in diverse groepssituaties en leeractiviteiten te trainen. De klasinrichtingen getuigen eveneens van deze focus op de groep, zonder daarbij individuele werkplekken uit te sluiten. Waar nodig biedt het schoolteam individuele leertrajecten aan. De aandacht voor individuele leermomenten blijkt eveneens uit de degelijk uitgewerkte planningsinstrumenten.
- Ondersteuning** Teamleden van aangrenzende pedagogische eenheden beogen samenwerking in een mini-team voor praktisch-organisatorische en inhoudelijke aspecten van de werking. Ook het onderling leren van elkaar krijgt hierdoor meer gerichte aandacht. De complexe infrastructurele situatie belemmert echter een optimale samenwerking tussen de pedagogische eenheden van sommige mini-teams.
- Ook over de grenzen van de doelgroepen heen werken de teamleden actief samen. Zo kunnen de leerkrachten van de type 9-afdeling, naast overleg in hun eigen mini-team, voor inhoudelijke samenwerking terecht bij de collega’s van het type basisaanbod. De inhoudelijke noden en prioriteiten van de kleuterwerking verschillen echter met die van de lagere schoolwerking. Bij gevolg is de plaats van de kleuterafdeling in een mini-team van de lagere school eerder onduidelijk.

- Doeltreffendheid** De hele schoolorganisatie is voorzien op een vlotte klaswerking, terwijl de uitbouw van de sociale en emotionele begeleiding nog heel wat groeikansen heeft. De afstemming tussen klas- en ambulante leerkrachten en additionele hulpverleners verloopt op basis van overwegend duidelijke afspraken en ondersteunende structuren. In een aantal klassen met jonge kinderen zijn opvallend veel verschillende teamleden bij het onderwijsleerproces betrokken. Nochtans vormen de leeftijd en de problematiek van deze leerlingen hiervoor een belangrijke tegenindicatie.
- Enige tijd geleden onderzocht de externe preventiedienst het psychosociaal welzijn van de teamleden. De vermindering van de administratieve druk en/of de digitalisering blijken belangrijke aandachtspunten. Intussen nam het schoolbeleid dit item in het prioriteitenplan op en zet het de eerste stappen om hieraan tegemoet te komen.
- In het schoolteam leeft een grote bezorgdheid over hun eigen plaats binnen de scholencampus, het schoolbestuur en de scholengemeenschap. De infrastructurele beslommeringen bemoeilijken een optimale schoolorganisatie.
- Ontwikkeling** De meeste teamleden vertonen een grote bereidheid om te reflecteren over de onderwijsorganisatie. Indien nodig zijn ze bereid deze bij te sturen in functie van de uitdagingen die een wijzigende schoolbevolking met zich meebrengt.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam hecht veel belang aan de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. De meeste teamleden getuigen van een respectvolle omgang met de leerling en z'n context. Op leerlingen- en klasniveau illustreren talrijke interventies de aandacht voor het welbevinden van elke leerling. In de meeste gevallen krijgen de individuele begeleidingsinitiatieven een handelingsplanmatige verankering.
- Op schoolniveau ontbreekt echter een algemene gedragen visie op de sociale en emotionele begeleiding. Hierdoor voert het schoolteam een beleid vanuit onduidelijke doelstellingen, beperkte afspraken, minimale procedures en structuren. De teamleden onderscheiden dit proces van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling, maar ze laten kansen liggen om dwarsverbindingen tussen beide te maken. Ze vertalen het aanbod in het leergebied niet in een begeleidingsaanbod op schoolniveau. Weliswaar compenseren de sterke pedagogisch-didactische kwaliteiten van de meeste teamleden dit hiaat gedeeltelijk in de klaswerking.

- Ondersteuning** Op schoolniveau hanteren de teamleden een aantal basisregels die ze aan een beloningssysteem koppelden. Deze aanpak ondersteunt eerder de klasorganisatie en zet minder in op de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen.
- De kernopdracht van de orthopedagoog bestaat in hoofdzaak uit de begeleiding van individuele leerlingen. De teamleden getuigen hoe zij steeds bij haar terecht kunnen met vragen over de sociale en emotionele problemen van de leerlingen of over begeleidingsinitiatieven.
- Wekelijks overleggen enkele personeelsleden en de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) over de sociale en emotionele begeleiding (SEB) van leerlingen met urgente noden. Dit SEB-team vertoont echter nog te weinig daadkracht en bouwt nog te beperkt langdurige schoolinterne of -externe begeleidingstrajecten uit. Hierdoor zijn de effecten op schoolniveau eerder vluchtig. De verslaggeving geeft weinig informatie over de toeleiding naar externe diensten. Het schoolteam kan eerder beperkt terugvallen op partnerschappen die het SEB-team kunnen versterken in hun aanpak. De uitbouw van een beleid voor het omgaan met problematische afwezigheden van leerlingen kent nog groeikansen.
- De werkgroep speelplaats neemt waardevolle initiatieven voor de uitbouw van de speeltijden. Met een passend activiteiten aanbod willen zij hun steentje bijdragen in het voorkomen van probleemgedrag. Op basis van voorvallen op de speelplaats reiken zij de leerkrachten thema's aan om met de leerlingen te bespreken. Ook hier loopt het schoolteam tegen de grenzen van een ontoereikende speelruimte aan.
- Doeltreffendheid** De effecten van de sociale en emotionele begeleiding zijn vooral op klasniveau waarneembaar. Tijdens de externe controle vertonen de leerlingen een hoge leeractiviteit, een intense betrokkenheid en weinig probleemgedrag. Het degelijk pedagogisch-didactisch klimaat vormt hiervoor een stevig fundament. Het schoolteam ervaart een toename van ernstig problematisch leerlingengedrag. Het vrijmaken van het beleidsteam voor hun kernopdracht leidde recentelijk tot de organisatie van een permanentielijst voor crisisopvang. Momenteel signaleert een groep teamleden dat de draaglast hun draagkracht overstijgt. Voor de uitbouw van een gedragen time-outwerking ontbreken momenteel een eenduidige visie, gevormde teamleden en transparante procedures. De complexe infrastructurele toestand heeft een nadelig effect op de uitbouw van een time-outbeleid op maat van deze school.
- Ontwikkeling** Recentelijk bevroeg het beleidsteam de teamleden over de vormingsnoden in de aanpak van leerlingen met moeilijk gedrag. Het schoolteam nam de uitwerking van een beleid rond sociale en emotionele begeleiding op in het prioriteitenplan. De trajectmatige aanpak van de onderwijsvernieuwing binnen het leergebied wiskunde kan hier zijn hefboomfunctie vervullen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Visieontwikkeling** De ‘bevordering van de maatschappelijke weerbaarheid’ en de ‘maximale integratie van elke leerling’ vormen voor de teamleden de toetsstenen voor de visieontwikkeling over aspecten van hun onderwijspraktijk. Dit overkoepelend uitgangspunt stuurt het denken en het handelen van de teamleden op leerlingen- en klasniveau. Dit blijkt niet alleen uit de omgang met de leerlingen, maar ook uit het permanent reflectieproces over de functionaliteit van het onderwijsaanbod. Het schoolteam slaagt er momenteel niet in deze visie waar te maken voor de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen op schoolniveau.
- Leiderschap** Het schoolbestuur kiest ervoor om het schoolbeleid toe te vertrouwen aan een pedagogisch en een administratief-financieel directeur. De pedagogisch directeur vult haar deeltijds directieambt aan met beleidsondersteunende uren. De administratief-financieel directeur combineert zijn opdracht met een taak als algemeen directeur van de scholengemeenschap. In de praktijk berust de dagelijkse schoolleiding bij het beleidsteam dat bestaat uit de pedagogisch directeur, de onderwijscoördinator en de orthopedagogen. Ofschoon de term ‘pedagogisch directeur’ laat vermoeden dat zij vooral de onderwijsinhoudelijke aspecten en/of de leerlingenzorg behartigt, vraagt de dagelijkse schoolorganisatie het meeste van haar tijd. Dit betekent echter niet dat zij bij de andere aspecten van het schoolleven niet betrokken is. De onderwijscoördinator focust vooral op de implementatie van vernieuwingstrajecten binnen de leergebieden en processen. De kernopdracht van de orthopedagogen bestaat vooral uit individuele leerlingenbegeleiding. De teamleden appreciëren het beleidsteam voor hun laagdrempelige houding en hun praktijkgerichte ondersteuning. Hun complementariteit versterkt de individuele expertise van elk afzonderlijk.
- Besluitvorming** Het schoolteam heeft alle noodzakelijke structuren om een participatieve besluitvorming te ondersteunen. Naast een efficiënte communicatie, mede ondersteund door de digitale schooltool, zorgen verschillende organen voor een vlotte informatiedoorstroming en overlegkansen. In de maandelijkse personeelsvergaderingen komen heel wat pedagogisch-didactische agendapunten ter sprake. Deze sluiten aan bij de prioriteiten uit het beleidsplan. Verschillende praktische werkgroepen nemen initiatieven die een vlotte schoolorganisatie bevorderen. Enkele inhoudelijke werkgroepen ondersteunen de implementatie van onderwijskundige vernieuwingstrajecten. De leerkrachten overleggen in hun mini-team in functie van hun klaspraktijk. In het kernteam kunnen de afgevaardigden van het team hun vragen en bezorgdheden met elkaar delen en samen zoeken naar oplossingen. Het kernteam versterkt de dwarsverbindingen in de school. De verslagen van de overleg- of participatieorganen tonen aan dat verschillende geledingen de bekommernissen in verband met de infrastructuur veelvuldig signaleerden. De verslaggeving geeft echter weinig zicht op de reacties van de verschillende geledingen en van de geplande interventies.

Kwaliteitszorg Het beleidsteam voert een schoolbeleid op basis van een transparant beleidsplan. Ze betrekken de teamleden bij de prioriteitenkeuze door een bevraging tijdens een personeelsvergadering. Het schoolbeleid betreft de verschillende overlegorganen voor een permanente evaluatie van de gestelde doelen.

Tijdens de implementatietrajecten zet het schoolteam ook in op de professionalisering van een aantal ankerfiguren die hun opgedane inzichten delen met de teamleden. Tegelijk investeert het beleidsteam in gerichte aansturing, coaching en opvolging van alle teamleden en geven ze de eerder doorlopen trajecten een plaats binnen de aanvangsbegeleiding. Deze globale aanpak resulteert in zichtbare positieve effecten tot op de klasvloer.

Het schoolteam ging aan de slag met de aanbevelingen na de vorige externe controle. Enkele elementen uit de handelingsplanning, zoals de betrokkenheid van ouders, heeft het schoolteam tot op vandaag nog slechts beperkt aangepakt. Op bestuursniveau is vooral de negatieve impact van de verspreide en gebrekkige huisvesting op de optimale aanwending van de onderwijstijd een terugkerende vaststelling.

Het schoolteam volgt de leerlingen, die de overstap naar het gewoon onderwijs maken, op verschillende manieren op. Via de GON-begeleider heeft het schoolteam zicht op hun vervolgtraject. De leerkrachten van de type 9-afdeling volgen de leerlingen die de overstap naar het secundair onderwijs maken op door deelname aan de leerlingenbespreking. Daarnaast geven verschillende informele initiatieven een zicht op de teruggekeerde leerlingen. Het schoolteam laat echter nog kansen liggen om via een systematische gegevensverzameling op langere termijn besluiten te trekken voor de interne kwaliteitszorg.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam streeft in alle fasen van de handelingsplanning de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden na.
- Het schoolteam heeft veel aandacht voor de ruimtelijke oriëntatie als fundament voor het wiskundeonderwijs en het probleemoplossend denken.
- Het schoolteam ontwikkelde instrumenten en structuren op maat van de school om de verschillende fasen van de handelingsplanning doordacht te kunnen realiseren.
- Het schoolteam realiseert activerend onderwijs waardoor er in de meeste klassen sprake is van een hoge leerlingenactiviteit en een intense betrokkenheid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De orthopedagogen investeren heel wat tijd in leerlingengesprekken in het kader van de sociale en emotionele begeleiding.
- De sterke pedagogisch-didactische kwaliteiten van de meeste teamleden creëren een veilig klasklimaat dat positieve effecten heeft op het welbevinden van de leerlingen.
- De hele schoolorganisatie is voorzien op een vlotte klaswerking en berust op een permanente afstemming tussen klas- en ambulante leerkrachten en additionele hulpverleners.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam vertrekt vanuit een gedragen visie op de functionaliteit van haar onderwijsaanbod en hanteert dit uitgangspunt als toetssteen voor verdere visieontwikkeling.
- Het complementaire beleidsteam zorgt voor een gerichte aansturing, coaching en opvolging van alle teamleden tot op de klas- en werkvloer.
- Het schoolteam heeft uitgebreide structuren om een vlotte informatiedoorstroming te verzekeren, voldoende overlegkansen te creëren en een participatieve besluitvorming te ondersteunen.
- Op basis van een transparant beleidsplan werkt het schoolteam trajectmatig aan haar prioriteiten. Hierbij hebben de teamleden aandacht voor visieontwikkeling, professionalisering, graduele invoering, coaching en voortdurende evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen via de individuele handelingsplanning voor wiskunde nog meer tegemoet komen aan de individuele noden van de leerlingen.
- Het schoolteam kan afspraken maken over de visualisering van tijd- en ruimtekaders en het functioneel gebruik ervan.
- De teamleden kunnen de beeldvorming voor wereldoriëntatie verdiepen, verbreden en de ouders hierbij als partners betrekken.
- Het schoolteam kan gezamenlijk reflecteren over haar evaluatie- en rapporteringspraktijk voor wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan op basis van een doordacht reflectieproces werk maken van de administratieve vereenvoudiging van de handelingsplanning en daarbij mogelijkheden tot digitalisering aanwenden.
- Het schoolteam kan kritisch reflecteren over de impact van de opeenvolging van teamleden die voor de klasgroep jonge kinderen staan.
- Het schoolteam kan een gedragen schoolvisie op de sociale en emotionele begeleiding ontwikkelen die leidt tot duidelijke doelstellingen, bindende afspraken, transparante procedures en structuren.
- Het SEB-team kan actief op zoek gaan naar externe partners die hen kunnen ondersteunen bij de sociale en emotionele begeleiding van leerlingen.
- Het schoolteam kan met vereende krachten samenwerken aan visievorming, professionalisering, afspraken en procedures voor de aanpak van leerlingen met moeilijk gedrag.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbestuur kan duidelijker tegemoet komen aan de inbreng van de overleg- of participatieorganen over de verschillende aspecten van het schoolleven.
- Het beleidsteam kan het implementatietraject voor de vernieuwing van het wiskundeonderwijs als inspiratie en hefboom gebruiken voor de uitbouw van de sociale en emotionele begeleiding op schoolniveau.
- Een kleuterwerking uitbouwen met aandacht voor een krachtige leeromgeving waarin kleuters kansen krijgen om spelend te leren, te exploreren en te experimenteren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolbestuur moet alle redelijke en haalbare middelen aanwenden om de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne weg te werken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **17-11-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan PANHUYSEN de inspecteur-verslaggever	Hanne Jacobs, Gerd Beckers de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	